

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по Коростенському надлісництву філії «Столичний лісовий офіс» ДП "Ліси України"

24 грудня 2025 року

м. Коростень Житомирська обл.

Нами, заступником начальника філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олександром БОЛЮХОМ, інженером-лісопатологом 1 категорії сектору нагляду, обліку та прогнозу філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Олексієм РАДЕВИЧЕМ (відповідно до листа філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" 17.12.2025 року № 26708/40.1.9-2025), інженером ОЗЛ І категорії філії "Столичний лісовий офіс" ДП «Ліси України» Катериною БАХТІНОЮ та лісничими Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме:

лісничим Дивлинського лісництва Віктором ТИТОВИМ, лісничим Бовсуніського лісництва Вадимом СОРОКОЮ, лісничим Лугинського лісництва Костянтином БЕРЕЗОВСЬКИМ, лісничим Степанівського лісництва Сергієм ДІДУСОМ, лісничим Красноставського лісництва Богданом ЖЕКОЮ, в. о. лісничого Липниківського лісництва Вадимом КОРДИШЕМ, лісничим Літківського лісництва Миколою ВИСОЦЬКИМ, лісничим Повчанського (Липницького) лісництва Вячеславом БАРАНОВСЬКИМ, лісничим Радогощанського лісництва Олегом МИХАЙЛЕНКОМ, в період з 22.12.2025 по 24.12.2025 року, проведено лісопатологічне обстеження (у відповідності п. 8, 9 Порядку організації та захисту лісів затвердженого постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, см	запас деревостану, м3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Бовсунівське	6	4	1.6		1.6	10СЗ+БП	61	0.60	1А	25	28	330	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	5
	7	2	1.8		1.8	10СЗ+БП	50	0.70	1	19	20	270	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	5
	7	3	1.6		1.6	8СЗ(66)2СЗ(91)	66	0.70	1	22	32	340	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Літківське	21	1	5.6		5,6	10ДЗ+СЗ+БП	52	0.60	2	16	24	140	4	буревій, стовбурові шкідники	10
	22	4	4.3		4,3	10ДЗ+БП	52	0.60	1	18	24	170	4	буревій, стовбурові шкідники	15
	22	20	7.4		7,4	8ДЗ2ЯЛЕ+БП+ВЛЧ	60	0.70	1А	23	24	340	4	буревій, стовбурові шкідники	10
	Разом ВСР				17,3										
Липниківське	12	1	5.5	(1)	5,4	9СЗ1БП+ОС+ДЗ	66	0.75	1	22	26	330	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	5
	12	13	4.6	(3)	3,8	10СЗК	61	0.66	1	21	22	308	4	коренева губка, соснові лубоїди, златки	5
	12	55	5.0	(1)	4,3	9СЗ1БП	60	0.80	1	21	22	310	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	5
	19	5	25.5	(2)	8,0	9СЗ1БП	61	0.70	1	21	22	280	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10
	20	11	15.0	(1)	7,8	10СЗ	61	0.75	1	20	22	320	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	5
	20	17	3.2	(1)	2,6	8СЗ2БП	44	0.70	1А	20	20	240	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	15
	Разом ВСР				31,9										
Лугинське	86	5	44.2	(4)	3,0	10СЗ+ДЗ+БП	68	0.70	1	23	28	360	4	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10
	95	8	4.1	(1)	2,8	7СЗ3БП	90	0.60	1	28	40	310	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10
	95	9	6.0	(1)	1,7	10СЗ	85	0.60	1	27	36	370	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	15
	98	38	27.5	(1)	2,1	7СЗ3БП	62	0.70	1	21	26	260	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	15
	107	1	4.5	(1)	1,8	10СЗ	61	0.60	1А	23	24	290	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	10
	107	8	1.6	(1)	1,0	10СЗ	61	0.60	1А	23	26	290	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки	15
	111	4	1.7	(1)	1,4	10СЗ+БП	68	0.70	1	25	28	380	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10
	111	11	8.3	(1)	2,8	10СЗ+БП	94	0.60	1	27	28	370	2	малий та великий соснові лубоїди, верхівковий короїд, златки, стовбурові гнилі (трутовики)	10

[illegible]

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Радогощанське	15	35	1.9		1.9	4С32БПЗОС1ДЗ	76	0.60	1А	27	28	300	4	буревій, стовбурові шкідники	5
	28	23	1.1	(2)	0.6	9С31БП	66	0.70	1А	26	28	360	4	буревій, стовбурові шкідники	25
Разом ВСП					2.5										
ВСЬОГО ВСП:					178.5										

Загальна обстежена площа по Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 178.5 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- малий та великий соснові лубоїди, златки 154.9 га
- буревій, стовбурові шкідники 19.8 га
- коренева губка, соснові лубоїди 3.8 га

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шести зубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев). Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 3 штук до 7 шт. на м2. Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (до 5%) до сильного ступенів пошкодження (15%). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Насадження в Радогощанському та Літківському лісництвах пошкоджені стихійним лихом (буревій 2025 року), внаслідок чого утворилася значна кількість буреломних та вітровальних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, з нахилом стовбура більше 30 градусів, підірваною кореневою системою, відламанною кроною та її частин, тощо, характеризуються змішаним характером пошкодження – переважно групового характеру.

Другорядні листяні породи дерев та поодинокі дерева вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі берези повислої (БП), осики (ОС) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водянюкою, дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicercia alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламани гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

При обстеженні насаджень які є хронічними осередками кореневої губки (Липниківське лісництво, кв. 12 вид. 13(3) на площі 3.8 га) взято на облік при базовому лісовпорядкуванні) спостерігається дифузний (швидкопрогресуючий) характер всихання. Характерною ознакою ураження є ажурність крони, укорочення хвої, блідозелений відтінок, хвоя легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає, зменшується річний приріст. В наявності куртини, що утворилися внаслідок відпаду. Сухостійні і всихаючі дерева сосни уражені, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори малого та великого соснових лубоїдів, златок, тощо). На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом стовбура більше 30 градусів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України № 555 від 27 липня 1995 року (далі Правила), рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 178.5 га у 2026 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2014, 2019 років та безперервного лісовпорядкування 2021 року (лист Міндовкілля №25/2-22/19379-21 від 13.09.2021 року "Про погодження матеріалів безперервного лісовпорядкування").

Примітка: *відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведені силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки завершені, ділянки остовповані та відмежовані в натурі..*

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.

2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист", і Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти

одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 4-й - Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" "ДП "Ліси України".

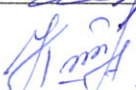
ПІДПИСИ:



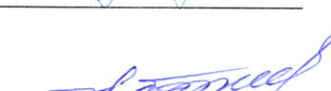
Олександр БОЛЮХ



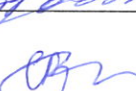
Олексій РАДЕВИЧ



Катерина БАХТІНА



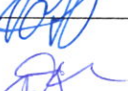
Анатолій ТІТОВ



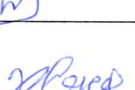
Вадим СОРОКА



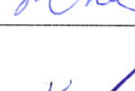
Костянтин БЕРЕЗОВСЬКИЙ



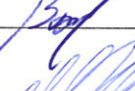
Сергій ДІДУС



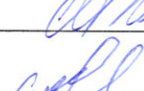
Богдан ЖЕКА



Вадим КОРДИШ



Микола ВИСОЦЬКИЙ



Вячеслав БАРАНОВСЬКИЙ



Олег МИХАЙЛЕНКО